

3. Українська гравюра бароко / Д. В. Степовик. К. : ТОВ Вид-во «КЛЮ», 2012. 496 с.
4. Антонович Д. Українська культура : лекції / Антонович. Д. К. : Либідь, 1993.
5. Історія української культури [Текст] : курс лекцій / О. В. Ліхолат, П. А. Дігтяр, С. Ю. Боева та ін. / [під заг. ред. д-ра іст. наук С. О. Костилюєвої]. К. : НТУУ «КПІ», 2010.
6. Макаров А. Світло українського бароко / Макаров. А. К. : Мистецтво, 1994.
7. Попович М. Нарис історії культури України / Попович. М. [2-ге вид., випр.]. К. : АртЕк, 2001.

Комариця Юлія Сергіївна

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 035

«Філологія, перша англійська», факультет іноземних мов

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний

університет імені К. Д. Ушинського»

м. Одеса, Україна

komarytsia.YS@pdu.edu.ua

Науковий керівник: Петінова Оксана Борисівна

д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту

соціокультурної діяльності

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний

університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

oksanapnpu@gmail.com

РОЛЬ МЕДІА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ГРОМАДЯН

Сучасні масмедіа охоплюють різноманітні інструменти для трансляції інформації, серед яких мультимедійні технології посідають важливе місце. Їх широке використання у діяльності ЗМІ стало звичним явищем, адже йдеться не лише про залучення уваги аудиторії, а й про формування впливу на неї. У соціальних мережах дедалі частіше можна натрапити на профілі чи групи, які діляться з підписниками науково-популярним або просвітницьким контентом [1].

В умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій і глобалізації соціальні платформи набувають дедалі більшого значення як інструмент впливу на свідомість людини. В епоху інформаційної монополії традиційних ЗМІ, пропаганди та маніпуляцій телебаченням, люди дедалі частіше звертаються до альтернативних джерел комунікації. Формування громадської думки через соціальні мережі значною мірою залежить від психологічних аспектів: прагнення бути почутим, бажання до спілкування, потреба в ідентичності та підтвердженні власних переконань через підтримку однодумців. Навіть у цифровому просторі користувачі піклуються про свою репутацію та імідж [1].

Процеси формування думки в соціальних медіа ґрунтуються на взаємній довірі, чесності та відповідальності всередині спільнот. Інформація зазвичай поширюється через знайомих, що мають не лише онлайн-зв'язки, а й особисті контакти, і таким чином розповсюджується далі. Такий спосіб передавання посилює сприйняття правдивості повідомлення. До того ж, значний вплив мають чутки – вони часто пов'язані з важливими для певної групи темами та поширюються через прагнення виглядати обізнаним. Саме через це часто поширюються фейкові повідомлення, які встигають закріпитися у свідомості людей ще до їхнього спростування.

Сили впливу соціальних мереж виявляються і у громадській активності, зокрема, у мобілізації людей для підписання петицій, голосувань, участі в опитуваннях та інших формах суспільної взаємодії [1]. У зв'язку з поширенням дезінформації зростає потреба в розвитку навичок критичного мислення та перевірки фактів. Притягнення до відповідальності за поширення фейків є реактивним кроком, який не завжди дозволяє ефективно протидіяти загрозам інформаційного впливу. Адже фейкові матеріали створюються з урахуванням здатності до швидкого розповсюдження та адаптації до нових обставин. Навіть якщо офіційно буде підтверджено їхню недостовірність, ефект уже може бути значним.

Тому важливо враховувати і додаткові стратегії боротьби з дезінформацією:

- формування та просування власного інформаційного порядку денного;
- оперативне викриття і розвінчання неправдивих повідомлень;
- запровадження механізмів громадської відповідальності за поширення фейків, підтримка саморегуляції та співрегуляції медіапростору;
- розвиток медіаграмотності населення [3].

Підвищення рівня медіаграмотності – це передусім система запобіжних дій, спрямованих на покращення здатності громадян самостійно розпізнавати неправдиву інформацію, протистояти маніпуляціям, критично осмислювати зміст повідомлень та адаптуватися до динамічного інформаційного простору [2].

Серед практичних інструментів перевірки достовірності інформації можна виділити:

- вивчення джерела новини – передусім варто з'ясувати репутацію вебсайту, на якому опубліковано матеріал;

- перевірка зображень через зворотній пошук – це дозволяє з'ясувати, чи використовувалось зображення раніше, у якому контексті та чи не було змінено його вміст;
- порівняння подачі новини в різних джерелах – це дозволяє сформуванню об'єктивнішого уявлення про подію.

Дослідження засвідчують, що рівень медіаграмотності в Україні залишається низьким, що вказує на потребу в системному підході до цього питання [2]. У підсумку, можна зазначити, що соціальні мережі сьогодні займають стійке місце у сфері масової комунікації. Їхній вплив визнається як серед пересічних користувачів, так і серед журналістів. Потенціал соціальних медіа як інструменту впливу на масову свідомість потребує уважного й обережного використання, щоб уникнути маніпуляцій з боку недобросовісних акторів.

Список використаних джерел

1. Рудюк М. Вплив соціальних медіа на формування громадської думки. *Вісник Львівського університету. Серія: журналістика*. № 48, 2020. URL: http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2020.48.10560_
2. Боротьба з фейковими новинами. URL: <https://postinformation.medium.com/%D0%D1%80%D0%BE%D0D0%B8-4d5ef6a4e5ec>
3. Боротьба з дезінформацією: як розпізнавати і боротися з неправдивими новинами. URL: <https://postinformation.medium.com/%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82%D1%8C%D0%B1%D0%B0-%D0%B7-%D1%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8-4d5ef6a4e5ec> (дата звернення: 11.12.2024)